

Dlouhodobě rostoucí trend byl zaznamenán také v počtu žáků plnících školní docházku v zahraničí nebo v zahraniční škole v ČR nebo formou individuálního vzdělávání na 1. stupni ZŠ. Například ve srovnání se školním rokem 2012/2013 došlo k více než 100% nárůstu počtu žáků plnících povinnou školní docházku podle § 41 školského zákona (individuální vzdělávání na 1. stupni ZŠ)¹⁹.

Podíl žáků cizinců se meziročně opět zvýšil, od školního roku 2012/2013 poprvé překročil 2 %. Jedná se převážně o žáky cizí státní příslušnosti s trvalým pobytem na území ČR, žáci se statutem azylanta představují asi 1,5% podíl v této skupině. V regionálním členění představují nejvyšší podíl žáci z evropských zemí, avšak mimo EU.

Tabulka 11

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a žáci nadaní

Žáci se SVP a nadaní	2014/2015		2015/2016	
	Počet	Podíl z celk. počtu žáků	Počet	Podíl z celk. počtu žáků
Počet žáků se SVP	89 784	10,5	94 246	10,7
Počet žáků se sociálním znevýhodněním	5 584	0,7	6 745	0,8
Počet žáků se zdravotním znevýhodněním	11 901	1,4	12 679	1,4
Počet mimořádně nadaných žáků	1 023	0,1	998	0,1

Trvale sledovanými ukazateli jsou počty žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných. Podíl žáků identifikovaných mimořádně nadaných zůstává dlouhodobě neměnný (0,1 %), což je řádově méně, než uvádí odborná literatura. Tento rozpor naznačuje, že školy mohou mít nedostatečné zkušenosti s cíleným a včasným vyhledáváním nadaných dětí, což souvisí mj. s nízkou mírou proškolenosti pedagogů. Ve školním roce 2015/2016 došlo k mírnému zvýšení podílu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (10,7 % z celkového počtu žáků v ZŠ). S tímto navýšením došlo také k nárůstu počtu žáků, kteří jsou vzděláváni s podporou individuálních vzdělávacích plánů. Podle Rámcového vzdělávacího programu upraveného pro žáky s lehkým mentálním postižením se vzdělávalo 1,7 % z celkového počtu žáků v základním vzdělávání. Většina žáků se SVP měla diagnostikováno zdravotní postižení, podíl žáků se zdravotním znevýhodněním představoval 13,5 % a podíl žáků se sociálním znevýhodněním byl 7,2 % (podíl vždy ze skupiny žáků se SVP). V počtu žáků se sociálním znevýhodněním byl zaznamenán rostoucí trend.

2.1.2 Prostorové, materiální a bezpečnostní podmínky v základním vzdělávání

Prostorové a materiální podmínky umožňují vzdělávání podle všech oblastí ŠVP v téměř všech navštívených školách (99,1 %). V řadě ZŠ považuje ČŠI materiální vybavení a prostorové zázemí za silnou stránku školy – v 74 % ZŠ prostorové a materiální podmínky rozhodně umožňují vzdělávání podle všech oblastí ŠVP. Přibližně ve čtvrtině škol byly shledány rezervy v jejich vybavení (pouze v 0,9 % škol to však byly nedostatky závažnějšího charakteru), a to zejména v dostupnosti funkčně vybavených tělovýchovných a rekreologických zařízení (tělocvičny, sportovní hřiště), odborných učeben (přírodovědné, umělecké) a po technické stránce provozuschopných školních dílen. Zjišťování ČŠI prokázalo, že naopak kvalitně jsou školy vybaveny v oblasti ICT (pouze 4,3 % škol vykazuje nedostatky v této oblasti) a také dostupnost učebních pomůcek pro žáky je na velmi dobré úrovni. Projevila se tak dlouhodobá priorita podpory rozvoje oblasti ICT, a to zejména v předchozích letech realizací projektu

19 Podle zjištění uvedených v tematické zprávě ČŠI <http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Tematicke-zpravy/Tematicka-zprava---Individualni-vzdelavani-zaku-na-73,3%zakonných-zástupců,jejichdětisevzdělávajípodle§41školskéhozákonu,upřednostňujítentozpůsobpředevšímz důvodu možnosti volby jiných forem a metod vzdělávání, než uplatňuje škola, 35,5 % preferuje větší možnost individuálního přístupu při individuálním vzdělávání a více prostoru pro rozvoj nadání.>